

ที่ สม ๐๙๐๒/๐๐๕

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดีชั้น ๖-๗ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติต่อผู้ต้องกัก

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ สม ๐๑๐๐/๒๒ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายละเอียดข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๗ หน้า

๒. เอกสารอนุสัญญาระหว่างประเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๕ หน้า

อนุสนธิหนังสือที่อ้างถึง กราบเรียนถึงโครงการตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวในสังกัดกรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ห้องกักตรวจคนเข้าเมือง และศูนย์ซักถามในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและคณะได้เข้าตรวจเยี่ยมผู้ต้องกัก ณ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ต.ม. สวนพลู) และมีข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวม ๖ ประการ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ และตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๖ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและคณะได้เข้าตรวจเยี่ยม ศูนย์กักตัวผู้ต้องกักตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสงขลาภายใต้โครงการข้างต้น จึงขอกราบเรียนข้อเท็จจริง สภาพปัญหา และข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริงและสภาพปัญหา

๑.๑ ศูนย์กักตัวผู้ต้องกักตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสงขลามีผู้ต้องกักทั้งสิ้น ๒๒๓ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๖) แบ่งเป็นผู้ต้องกักชายผู้ใหญ่ ๑๕๕ คน เด็กชาย ๒ คน และผู้ต้องกักหญิงผู้ใหญ่ ๕๘ คน เด็กหญิง ๘ คน โดยเด็กทั้งหมดถูกกักอยู่กับผู้ปกครองของตนเอง นอกจากนี้ ยังมีผู้ต้องกักระยะยาวชาวโรฮีนจา ๗ คน ซึ่งสภาพห้องกักมีความแออัดไม่ต่างจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ต.ม. สวนพลู) มีพื้นที่ควบคุมต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่ถูกสุขลักษณะ ผู้ต้องกักถูกกักตัวเป็นเวลานาน และไม่มีกำหนดปล่อยตัวที่ชัดเจน

๑.๒ ศูนย์กักตัวฯ ไม่มีการตรวจร่างกายผู้ต้องกักเมื่อแรกเข้าเนื่องจากข้อจำกัดเรื่องงบประมาณและเจ้าหน้าที่ หากผู้ต้องกักต้องรับการรักษานอกจะถูกส่งตัวไปที่โรงพยาบาลปาดังเบซาร์ ซึ่งอยู่ไกลจากศูนย์กักตัวฯ

๑.๓ การกักเด็กหญิง ๘ คนพร้อมกับมารดาพร้อมกับผู้ต้องกักหญิงอื่น ซึ่งมีสภาพแออัดไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล ซึ่งจะกระทบต่อการเจริญเติบโตของเด็ก

๒. ข้อพิจารณา ...

๒. ข้อพิจารณา

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติต่อผู้ต้องกักยังไม่มีการแก้ไขอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ต.ม. สวนพลู) หรือที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสงขลา ซึ่งในเรื่องนี้ผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ และผู้แทนจากองค์การระหว่างประเทศได้ติดตามการดำเนินการของไทยอย่างต่อเนื่อง และจะมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความเชื่อมั่นของไทยในเวทีระหว่างประเทศ และการเสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง กับประเทศที่ให้ความสำคัญในเรื่องนี้อีกทั้ง อาจส่งผลกระทบต่อการที่ประเทศไทยกำลังสมัครสมาชิกคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Council: HRC) วาระปี ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ ซึ่งแม้ประเทศไทยได้รับการรับรองจากอาเซียนแล้ว แต่ถ้าปัญหาเรื่องผู้ต้องกัก ซึ่งเป็นประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนยังไม่ได้รับการแก้ไข ย่อมส่งผลกระทบต่อทัศนใจของประชาคมระหว่างประเทศในเรื่องนี้ด้วย ในการนี้ กสม. จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ตามหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓)

๓. ข้อเสนอแนะ

๓.๑ ข้อเสนอแนะระยะเร่งด่วน ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาสถานที่กักตัวแยกต่างหากเพื่อดูแลเด็กและผู้หญิงที่ถูกกักตัว โดยเฉพาะหญิงมีบุตรและต้องเลี้ยงดูบุตรในห้องกักร่วมกับผู้ต้องกักหญิงอื่น

๓.๒ ข้อเสนอแนะระยะยาว ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เร่งรัดการก่อสร้างสถานที่กักตัวแห่งใหม่ซึ่งอยู่ในแผนดำเนินการมาเป็นระยะเวลานานแล้ว บริเวณคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อลดความแออัดและเพิ่มพื้นที่ตามมาตรฐานสากล ถูกสุขอนามัย และปลอดภัย ตามข้อกำหนดแมนเดลา ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ และข้อ ๔๒ โดยให้มีสถานที่แยกกักตัวสำหรับเด็กและผู้หญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหญิงมีบุตร อีกทั้งมีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การออกกำลังกาย การประกอบศาสนกิจ เป็นต้น ดังรายละเอียดข้อเสนอแนะและอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อ ๓ ผลเป็นประการใด โปรดแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์)
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย (ภาณุพงศ์)
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๙๒
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๗๒๐